

Dubrovnik kroz turističke impresije

Dr. Ivan Esih — Zagreb

Putopisno - zabavno djelo belgijskog autora o Dubrovniku

Mladi belgijski književnik Michael Duchemin napisao je zanimljivo putopisno-zabavno djelo pod natpisom »Devet djevojaka i mladi čovjek«. Djelo je izašlo najprije na francuskom jeziku pod natpisom »Neuf filles pour un garçon« (Desclees de Brower, Bruges, 1945.). Djelo je nedavno u njemačkom prijevodu izdala švicarska naklada Benzinger u Einsiedelnu, ta naklada ima svoje podružnice u Zürichu i Kölnu. S francuskoga je djelo prevela na nejmački Monique Mumbert (str. 216). Autor je bio jedini muškarac među devet djevojaka studentica, krenuli su u Dalmaciju iz Pariza, kamo su se vratili poslije nekoliko nedjelja. Ekskurzija je posjetila i manje dalmatinske gradove. Autor opisuje sve peripetije i bezazlene pustolovine, koje je proživio s mladim djevojkama, punim veselja i životnoga poleta. Djevojke su se na putu zabavljale s našim studentima, koji su se iskazali svojom vedrinom duha, zabavnošću i uslužnošću. Autor je unio u djelo mnogo humora. U Dalmaciju su krenuli preko Rijeke i Crikvenice. Dalmacija i Dubrovnik, ističe pisac, dvije su uzvišene, poetske riječi, koje očaravaju svakoga, koji je posjetio te krajeve. S Rijeke su obašli Istru i svuda su se divili ljepotama prirode i radnom elanu naroda. Posjetili su Šibenik, slapove Krke, razgledali su muzej i katedralu, boravili su u Splitu i na kraju stigli u Dubrovnik, odakle su pravili izlete u bližu i dalju okolicu. Divili su se Bukovčevim slikama u Cavtatu. Temeljito su razgledali dubrovačke znamenitosti u pratnji kulturnih cicerona-tudenata. Djevojke su zavojele našu zemlju i naučile pjevati mnoštvo naših narodnih pjesama. Sa svojim pratiocima studentima rado su igrale naša narodna kola. Sam putopisac nema veće kulturno-historijske ni turističke vrijednosti, jer je autoru bilo u prvom redu stalo do toga, da na zabavan i humorističan način prikaže uspjele izlete širom naše obale.

Pariški mjesečnik „Nouveau femina“ o Dubrovniku

Mnogi francuski putopisci prikazali su svoje dojmove iz Dubrovnik i njegove okolice. Njima se priključio i francuski književnik, putopisac Louis Martin-Chauffier, koji je iza Oslobođenja nekoliko puta putovao Jugoslavijom. Autor je čovjek šezdesetih godina i u francuskoj književnosti stekao je ugled s nekoliko svojih romana. U raskošno opremljenom vodećem francuskom listu za žene »Nouveau femina« (Paris februar 1955) L. Martin-Chauffier objavio je svoj bogato ilustrirani članak pod natpisom »Dalmatinska obala — slavenska mediteranska zemlja« (str. 72 do 80 i str. 112). Uz članak je desetak slika u krasnoj izradi (fotograf Marc Riboud, magnum

photos). Glavna je urednica lista Helena Gordon-Lazareff, koja je također zavojele našu jadransku obalu.

Autor je uza svoj članak dodao i motto, iz kojega razabiremo, da su ga najviše zanijele »radost stanovnika, sunce i divne boje u romantičkoj Jugoslaviji«. Na Dubrovnik se odnosi slika; Stradun sa stanovnicima u narodnoj nošnji i kupalište Ploče s mediteranskom florom. Autor se afirmirao i kao izvrstan poznavalac prošlosti naše obale, te u svom putopisu opisuje ne samo divnu prirodu, nego i našu povijest s osobitim obzirom na kulturne i umjetničke spomenike. Osvrće se s priznanjem i na slavnu partizansku epopeju, koju je izgradio narod u borbi protiv okupatora. Sa simpatijom piše i o načinu života našega čovjeka i o njegovoj gostoljubivosti. Mnogo je pažnje posvetio dubrovačkoj arhitekturi, prema kojoj je pun divljenja.

Dubrovnik, piše autor, prima turiste otvorena i iskrena srca; Dubrovčanin je gostoljubiv, pun familijarnosti, ali s mnogo takta, plemenitosti i diskrecije. Uvijek vas usreću sa smiješkom, spreman na uslugu. Jedno poglavlje iznio je pod natpisom »Dubrovnik — miroljubivi takmac Venecije«. Dubrovnik je, veli autor, savršen u svojim proporcijama i u skladu, koji čovjek, koji nije vidio Dubrovnik, jedva sebi može predstaviti. Dubrovnik je dobio svoju fizionomiju od 13. do 15. vijeka. Osvrće se i na odnose između Dubrovnik i Francuske, koje je u zasebnoj francuskoj studiji osvjetlio Dubrovčanin dr. Mirko Deanović, sveučilišni profesor romanistike u Zagrebu. Dubrovnik je prema autoru šutljiv grad, prema ostalim bučnim dalmatinskim gradovima. Osvrće se i na tradiciju dubrovačkih obrta i na odnose Dubrovačke republike prema susjedima. Spominje otmjenu dubrovačku aristokraciju, dubrovačke diplomate, pomorce, umjetnike i književnike, urbanističke odlike Dubrovnik, te na braja najmarkantnije građevine u Dubrovniku. Pisac, koji je proputovao mnogo zemalja, ističe u zanosu, da nema na svijetu grada, koji bi na tako relativno malom prostoru pružao toliko dekora i toliko sjaja. U Dubrovniku je došla do izražaja originalna domaća umejtnost i u invenciji i u svojim detaljima. Osvjetli viši glavne značajke dubrovačke prošlosti, autor ističe, da su Dubrovčani s potpunim pravom ponosni svojom umjetnošću i književnošću, svojom kulturom uopće; kada se svemu tomu doda, da Dubrovnik ima i najljepše hotele s brojnim terasama, ugodne kafe i gostionice, jasno je, da će i dalje privlačiti turiste iz cijeloga svijeta. Pariški mjesečnik »Nouveau femina«, koji je raširen gotovo po cijelom svijetu, ovim je člankom, koji je pisan s velikim poznavanjem naše obale, mnogo pridonio popularizaciji ljepota naše zemlje uopće, a Dubrovnik napose među ženama Francuske i drugih zemalja.